

РЕШЕНИЕ

№ 23

гр. Пазарджик, 01.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Мариана Ил. Димитрова

при участието на секретаря Лилия Г. Кирякова
като разгледа докладваното от Красимир Г. Ненчев Въззивно гражданско дело № 20215200500759 по описа за 2021 година

Производството е по чл.258 и сл.от ГПК – *въззивно обжалване*.

Районен съд Пазарджик е сезиран с искова молба,подадена от *К. Д. ИЛ.,ЕГН ******, изтърпяващ наказание „Д. 3.“ в 3.а гр. Пазарджик ,против *Главна дирекция „Изпълнение на наказанията „ гр. С. .*

С *Решение № 789/ 27. 09.2021г.* на районен съд Пазарджик , постановено по гр. д. № 3080/2020г. по описа на същия съд, предявените искове са отхвърлени,като неоснователни.

Решението на районния съд се обжалва с въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство *К. Д. ИЛ.,ЕГН ******.Във въззивната жалба се излагат съображения за неправилност на обжалваното решение,поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Искането е да се отмени решението на районния съд и се постанови ново решение от въззивната инстанция по съществото на спора, с което се уважат предявените искове.

В срока по чл. 263 ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от въззиваемата страна *Главна дирекция „Изпълнение на наказанията „ гр. С. .* В отговора се оспорва въззивната жалба . Искането е да бъде потвърдено решението на районния съд ,като правилно и законосъобразно .

В открито съдебно заседание страните поддържат становищата си.

Пазарджишкият окръжен съд , след като обсъди основанията за неправилност на обжалваното съдебното решение , които са посочени във въззивната жалба , като взе предвид становището на страните и събраните доказателства пред първата инстанция , при спазване разпоредбата на чл. 235 от ГПК, прие за установено следното :

Въззивната жалба е *процесуално допустима* .

В текста на чл. 269 от ГПК са посочени правомощията на въззивния съд при проверка на обжалваното съдебно решение. Посочено е ,че *съдът служебно се произнася по валидността на решението . По допустимостта на решението в обжалваната му част . По останалите въпроси въззивната инстанция е ограничена от посоченото в жалбата .*

Във въззивната жалба не се съдържат оплаквания за нищожност на обжалваното съдебно решение или за неговата

процесуална недопустимост. Възраженията, които се правят са свързани с правилността на съдебното решение.

Разгледана по същество въззивната жалба е **неоснователна**.

Районният съд е сезиран с два обективно съединени иска:

- иск за установяване на нарушение по Закона за защита от дискриминация/ЗЗДискр./;
- иск за осъждане на ответника да преустанови нарушението и да се въздържа за в бъдеще от по-нататъшни нарушения;

Исковете са положителни установителни, с правно основание на исковете по чл. 124 ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 71 ал.1 т.1 и т. 2 от Закона за защита от дискриминация/ ЗЗДискр./

1.Какви обстоятелства са изложени в исковата молба по отношение на сочените нарушения ?

В първоначалната искова молба от 08. 09. 2020г. и допълнителната искова молба вх. № 2017/05. 02. 2021г. е посочено, че на 04. 11. 2013г. е приведен в 3.а гр. Пазарджик, където изтърпява наказание „Д. 3. „. Посочено е, че няколко пъти е правил искания до администрацията на 3.а в гр.Пазарджик да му бъде разрешено да ползва в килията си:

- Телевизионна игра „SONY –PS 2“;
- „MP 3 плеър“;
- Ръчен часовник;
- Котлон;

но всеки път му е било отказвано от администрацията на 3.а. Твърди се, че на лишените от свобода с Д.П. в 3.ите в гр.С.З. „П. и С. е разрешено да ползват в килията си посочените вещи Твърди се, че спрямо него администрацията на 3.а в гр. Пазарджик е упражнила пряка форма на дискриминация спрямо лишените от свобода с Д.П. в 3.ите в гр.С.З. „П. и С. , на принципа на „лично положение“.

2.Нормативна уредба на поставените въпроси в казуса и разрешения на съдебната практика по тези въпроси.

В чл.2 т. 1 и т. 2 от ЗЗДискр. е посочено, че целта на закона е да осигури на всяко лице равенство пред закона, равенство в третирането и възможност за участие в обществения живот;

В чл. 4 ал. 1 от ЗЗДискр. примерно са изброени признаците на пряка или непряка дискриминация. Един от тези признаци е дискриминация на основата на „лично положение“. Текстът препраща към всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който РБ е страна.

В чл. 4 ал. 2 и ал. 3 от ЗЗДискр. са дадени легални определения на понятията „пряка дискриминация „ и „непряка дискриминация“.

„Пряката дискриминация“ е определена, като поставянето на едно лице, на основата на признаците по чл. 4 ал.1 от Закона, в по-неблагоприятно положение(по –неблагоприятно третиране) в сравнение с друго лице или лица при сходни обстоятелства.

„Непряката дискриминация“ е определена, като по-малко благоприятно третиране или поставяне в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрални разпоредби, критерий или практики.

В Параграф 1 т.7 на ДР на ЗЗДискр. е пояснено какво означава „неблагоприятно третиране“, като е казано, че това представлява всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго, на основата на признаците по чл. 4 ал. 1, или могат да поставят едно лице в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица или лице.

В чл. 9 от ЗЗДискр. е посочено, че в производството по защита от дискриминация страната, която твърди, че е дискриминирана следва да представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация. След представянето на такива факти ответната страна трябва да докаже, че принципа на равно третиране не е нарушен.

При така посочената правна уредба обоснован и законосъобразен е извода на районния съд, че в конкретния казус се касае до форма на „пряка дискриминация“, а не „непряка дискриминация „.

В исковата молба са изложени обстоятелства за по – неблагоприятно третиране на ищеца в сравнение със 3.ници

от други 3.и,на принципа на „лично положение“. Не са изложени обстоятелства за това,че по- неблагоприятното третиране се основава на привидно неутрални разпоредби , критерий или практики.

В съдебната си практика ВКС многократно се е произнасял по въпросите за същността и правните характеристики на дискриминационните признаци по чл. 4 ал.1 от 33Дискр. , както и по въпросите за пряката и непряката дискриминация по чл. 4 ал. 2 и ал. 3 от 33Дискр. (виж Р. № 3 /22. 07. 2013г. по гр. д. № 534/2012г. на I V-то гр.отд. на ВКС; Р. № 153 /14. 06. 2010г. по гр. д. № 6/2009г. на III-то гр.отд. на ВКС; Р. № 244 /14. 08. 2012г. по гр. д. № 777/2011г. на IV-то гр.отд. на ВКС; Р. № 428 /13. 05. 2010г. по гр. д. № 1207/2009г. на I V-то гр.отд. на ВКС;) Приема се ,че *дискриминация по признака“ лично или обществено положение „,представлява обективен, същностен за личността белег,позволяващ да бъде прилаган еднакво.*

3.Правни изводи.

В Решение № 511 от 27. 07. 2010г. по гр. д. № 587/2009г. на III-то гр.отд. на ВКС е направен анализ на правната норма на чл. 9 от 33Дискр.Прието е следното : *Нормата има процесуален характер и разпределя доказателствената тежест в производство за защита от дискриминация. Основната доказателствена тежест е възложена на ищеца. Той е длъжен да докаже фактите ,от които може да се направи обосновано предположение,че налице дискриминация . Само в този случай законът възлага доказателствената тежест на ответника, който следва да установи и докаже,че принципа на равно третиране не е нарушен. Неизпълнението от страна на ищеца на възложената му от закона доказателствена тежест е достатъчно основание за отхвърляне на иска. С нормата на чл. 9 от 33Дискр. е въведен облекчен доказателствен режим по отношение на ответника по иска в сравнение с режима по чл. 154 ал.1 от ГПК. Ответникът следва да докаже възраженията си против иска за това,че принципа на равно третиране не е нарушен,само в случай,че ищеца представи доказателства от които може да се презумира вероятната основателност на иска.*

► По делото са разпитани ,като свидетели лицата И.С.С., Д.Б.А.и св. Н.Н.А..

Свидетелят И.С. изтъпява наказание „Д. 3. с право на замяна „в 3.а в гр. С.З. . Свидетелят Д.А. изтъпява наказание „Д. 3. с право на замяна „в 3.а в гр. Пазарджик . Свидетелят Н.А. изтъпява наказание „Д. 3.“ в 3.а в гр. Пазарджик

Свидетелят И.С. е обяснил пред съда,че му е разрешено и ползва в килията си електрически котлон и две малки фурни. Об Свидетелят И.С. изтъпява наказание „Д. 3. с право на замяна „в 3.а в гр. С.З. . Обяснил е ,че при посещенията си в 3.а в гр. С. през 2016г. е видял в килията на 3.ник закупена малка фурна за лични нужди ,която му е разрешено да ползва.При посещение в 3.а в гр. П. през м. декември на 2015г. е видял в килията на 3.ник ,че ползва електрически котлон след разрешение.

Свидетелят Д.А. е обяснил пред съда,че от 2012г. до 2013г. е излежавал присъдата си в 3.а в гр. П.,като там всеки 3.ник с Д.П. е имал в килията си електрически котлон.При посещенията на 3.а в гр. С. е видял,че всички 3.ници с Д.П. имат в килията си котлон за лично ползване, а по-късно са им разрешили да ползват в килиите си и фурни .

Свидетелят Н.А. е обяснил пред съда ,че по време на престоя на ищеца в 3.а в гр. Пазарджик администрацията на 3.а е отказала на ищеца да държи и ползва в килията си ръчен часовник, котлон , МРЗ и плейстейшън за игра. Съдът не дава вяра на обясненията на този свидетел по отношение отказа за ползване на часовник . По делото е безспорно установено ,че ищеца е загубил по време на престоя си в градска болница първоначалния си часовник ,марка“CASIO“, след което , по негово искане , му е разрешено от началника на 3.а получаването на нов часовник.

► В текста на чл. 122 ал. 1 от ЗИНЗС е посочено ,че *Министъра на правосъдието утвърждава списък на разрешените вещи и предмети , които осъдените и задържаните могат да държат при себе си и да ползват.*

По делото е представен препис от Заповед № 10-04-642/ 28. 11. 2018г на Министъра на правосъдието, с която на основание чл. 122 ал.1 от ЗИНЗС и чл. 82 ал.7от ППЗИНЗС е утвърден списък на разрешените лични вещи,

предмети и хранителни продукти, които лишените от свобода могат да получават, ползват и държат при себе си или на определените за това места.

Такъв списък е утвърден и със Заповед № Л-15/06.01.2020г. на Началника на З.а гр. Пазарджик.

В списъците е разрешено ползването на следните вещи:

- *Аудиоплеър без записващо устройство;*
- *Електронни игри, които не поддържат видеоформати VCD, DVD и AVI;*
- *Ръчен часовник - 1 бр.;*
- *Котлон и малка фурна за общо ползване. Тези вещи следва да се съхраняват в специално определени помещения и да се ползват по ред, определен от началника на З.а.*

► Правни норми относно битовите условия на лишените от свобода се съдържат и в Препоръка Rec(2006)2 на Комитета на министрите на държавите-членки, относно Европейските правила за З.ите.

В част I-ва „Основни принципи“ е посочено, че:

- *Ограниченията, налагани на лишените от свобода не бива да превишават минимално необходимите;*
- *Животът в З.а трябва максимално да се доближава до положителните аспекти на живота в обществото;*

В раздел „Лично имущество на З.ниците“, е посочено, че личното имущество, което лишените от свобода нямат право да задържат се определя от вътрешния правилник на З.а.

По делото е представено писмо от Началника на З.а гр. Пазарджик вх. № 10629/11.06.2021г., в което е посочено, че по време на престоя в З.а, от разрешените за лично ползване вещи, ищеца е ползвал единствено ръчен часовник 1 бр.

Въз основа на установената фактическа страна на спора въззивната инстанция прави извода, че действията на администрацията на З.а в гр. Пазарджик и на администрацията на ГД „Изпълнение на наказанията“, гр. С. по отношение исканията на ищеца да притежава и ползва описаните по – горе вещи не могат да се определят, като дискриминационно поведение (пряка дискриминация) на основата на признака „лично положение“.

Аудиоплеъра модел „MP 3 плеър“, който иска да държи и ползва ищеца в килията си, притежава записващо устройство, поради което не е позволено ползването му в килиите на лишените от свобода, в местата за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, в РБ;

Телевизионната игра „SONY-PS 2“, поддържа видеоформат от вида VCD и AVI. Ползването на тази вещь също не е позволено.

Ръчен часовник. Установено е по делото, че по време на предстоя си в З.а в гр. Пазарджик ищеца е ползвал ръчен часовник. Няма данни по делото администрацията на З.а да му е отказвала ползването ръчен часовник. Напротив, след загубата на първоначалния часовник, администрацията на З.а е разрешила на ищеца да получи и държи нов ръчен часовник.

Котлон. Установено е по делото, че ползването на вещите електрически котлон и малка фурна в килиите на лишените от свобода, в местата за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, в РБ **е поставено под разрешителен режим, който не се определя от международни правни норми, а от националното законодателство на РБ.** Според този разрешителен режим лишените от свобода могат да ползват котлон и малка фурна, но не в килиите си, а за общо ползване, в специално определени помещения в З.а и по ред определен от началника на З.а. **Това право те имат от 16.08.2017г.** До този момент те въобще не са имали право да притежават и ползват посочените вещи.

Въз основа на приетата нормативна уредба и създадения разрешителен режим съвсем правилно администрацията на З.а в гр. Пазарджик и администрацията на ГД „Изпълнение на наказанията“ гр. С. са отказали на ищеца да му разрешат ползването на електрически котлон в килията му, каквото е искането на ищеца. Ищецът не иска да ползва тези вещи общо с другите З.ници, в специално определени за това помещения в З.а и по ред определен от началника на З.а, а иска да притежава и ползва вещите лично в килията си. Това е

недопустимо според действащия в момента разрешителен режим ,определен със заповед на министъра на правосъдието.

Дискриминационно поведение от страна на администрацията на З.а,при хипотезата на чл. 4 ал.1 от ЗЗД(пряка дискриминация) ,въз основа на признака“лично положение „ , щеше да има ,ако при създадения разрешителен режим на ищеца не се разрешава да ползва общо с останалите З.ници в специално определени помещения и по ред определен от началника на З.а електрически котлон и малка фурна,а това се разрешава на останалите З.ници в З.а в гр. Пазарджик.

Обстоятелството ,че на определени З.ници в З.ите в гр. С.З. ,П. и С. е разрешено да ползват в килиите си електрически котлон и малка фурна не може да послужи ,като основание за извод за наличието на пряка дискриминация спрямо ищеца от страна на администрацията на З.а в гр. Пазарджик, на основата на признака „лично положение“. Това е така, тъй като ползването на тези вещи до 16. 08. 2017г. се е извършвало без съществуването на разрешителен режим и на личната отговорност на началниците на съответните З.и. След 16. 08. 2017г. ползването на тези вещи би следвало да се приведе в съответствие със създадения разрешителен режим.

Няма нарушение и на международните правни норми ,регламентиращи статута на лишените от свобода в З.ите. Според Препоръка Rec(2006)2 на Комитета на министрите на държавите- членки, относно Европейските правила за З.ите ,личното имущество , което лишените от свобода имат право да държат при себе си се определя от вътрешните правила на З.ите. В молбите на ищеца до администрацията на З.а в гр. Пазарджик няма оплакване за неосигуряването на питателна храна ,съобразно възрастта ,здравословното и физическото състояние на ищеца,нито че не му е осигурен съответния брой хранения на ден.

Неоснователно е оплакването във въззивната жалба за нарушение от страна на администрацията на З.а гр. Пазарджик на принципа на съразмерност по чл. 6 ал. 1 и ал. 2 от АПК .

Тази правна норма е неприложима в конкретния казус, тъй като касае действията на административните органи по издаването , оспорването и изпълнението на административни актове(виж чл. 1-ви от АПК). Настоящият казус не касае такава дейност, а има за предмет действията на администрацията на З.а в гр.Пазарджик по отношение равенството пред закона и равенството в третирането на лишените от свобода ,на основата на признаците, установени в чл. 4 от ЗЗДискр. —

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 235 от ГПК и чл. 271 ал.1 от ГПК Пазарджишкия Окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 789/ 27. 09.2021г. на районен съд Пазарджик , постановено по гр. д. № 3080/2020г. по описа на същия съд.

На основание чл. 280 ал. 3 т. 2 от ГПК решението на въззивната инстанция подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщението на страните за изготвянето му пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____